

REGULAMIN

Konkursu Historycznego „Józef Czapski. Żołnierz – więzień Starobielska – pisarz – artysta malarz – emigrant”

w roku szkolnym 2025/2026

I. Organizator

Barbara Bartuś Poseł na Sejm RP

II. Współorganizatorzy

- Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie,
- Starosta Gorlicki Mirosław Waląg
- Starosta Nowosądecki Tadeusz Zaremba
- Starosta Nowotarski Tomasz Hamerski
- Radny Województwa Małopolskiego Tomasz Płatek
- Stowarzyszenie Beskid Pokoleń

III. Uczestnicy konkursu

Uczestnikami są uczniowie szkół ponadpodstawowych z powiatu: gorlickiego, nowosądeckiego, limanowskiego, nowotarskiego, tatrzańskiego i Miasta Nowy Sącz.

IV. Komisja Konkursowa

- Komisję Konkursową w Finale Konkursu stanowią opiekunowie zespołów szkolnych biorących udział w Konkursie pod przewodnictwem przedstawiciela Instytutu Pamięci Narodowej;
- Ilość członków Komisji Konkursowej dostosowana jest do ilości uczestników Konkursu;
- Wybór składu Komisji Konkursowej odbędzie się w drodze losowania spośród wszystkich opiekunów zgłoszonych Zespołów Szkół;
- Do zadań Komisji Konkursowej należeć będzie poprawa testów konkursowych, zarządzenie i przeprowadzenie ewentualnej dogrywki oraz wyłonienie zwycięzców Konkursu.

V. Cel Konkursu

- upowszechnianie i pogłębianie wiedzy na temat historii Polski,
- odkrywanie i rozwijanie uzdolnień uczniów, motywowanie do samodzielnego poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności,
- promowanie aktywności i osiągnięć uczniów,
- rozbudzanie zainteresowań dorobkiem minionych pokoleń oraz rozwijanie indywidualnych uzdolnień uczniów,
- wzbogacanie i doskonalenie form pracy z uczniami zdolnymi,
- pielęgnowanie pamięci o polskich bohaterach narodowych,
- kształtowanie świadomości i postaw patriotycznych młodego pokolenia.

VI. Zagadnienia

Intencją pomysłodawców konkursu jest chęć przybliżenia postaci i dorobku Józefa Czapskiego, ale również szerokiego kontekstu wydarzeń, których był uczestnikiem czy świadkiem.

- Kalendarium życia Józefa Czapskiego
- Józef Czapski jako uczestnik wojny polsko-bolszewickiej
- Józef Czapski jako uczestnik Września '39, jeniec Starobielska oraz pośredni świadek Zbrodni Katyńskiej
- Józef Czapski w walce o prawdę katyńską
- Józef Czapski jako oficer Armii Polskiej w ZSRS i II Korpusu Polskiego
- Józef Czapski jako uchodźca i współtwórca paryskiej „Kultury”
- Józef Czapski jako jeden z czołowych przedstawicieli środowiska kapistów, które odegrało
- kluczową rolę w polskiej sztuce dwudziestolecia międzywojennego (zarys zagadnienia)
- Józef Czapski jako pisarz, autor esejów o sztuce i literaturze oraz unikalnych dzienników (zarys zagadnienia)

VII. Literatura

Szkolne podręczniki do nauczania historii dopuszczone do użytku przez Ministerstwo Edukacji – zagadnienia obejmujące temat konkursu.

Ponadto :

- Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., *Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski*, Warszawa 2023; [<http://www.polska1918-89.pl>] ; podrozdziały: *Agresja Niemiec i ZSRS na Polskę we wrześniu 1939 roku, Polityka okupanta sowieckiego na ziemiach polskich w latach 1939-1941, Układ Sikorski-Majski i Armia Polska w ZSRS, Katyń po raz drugi. Sprawa polska na konferencji w Teheranie,*

Kłamstwo katyńskie, W uchodźczym Londynie, II Rzeczpospolita w Londynie, Uchodźstwo (ss. 364-367; 406-407; 472-473)

- Książki autorstwa Józefa Czapskiego:

- Józef Czapski, *Wspomnienia starobielskie* (data powstania: 1943; Oddział Kultury i Prasy 2. Korpusu 1944 (2 wydania); 1945; II obieg wydawniczy: NOWA 1979, Wydawnictwo im. gen. E. Fieldorfa 1984, Biblioteka Spotkań 1985, Recto 1989, Niezależne Warsztaty Wydawnicze Ogniwo 1990; wydania w jęz. francuskim:

- Józef Czapski, *Na nieludzkiej ziemi*, różne wydania (zawiera *Wspomnienia starobielskie*) [zob. nagrania radiowe]

- Józef Czapski, „Kultura”, Warszawa 2016 [dostęp: <https://kulturoparyska.com/pl/library/show/82724>]

- Józef Czapski, Piotr Kłoczowski, *Świat w moich oczach*, 2024 [wywiad rzeka]

- Książki i artykuły o Józefie Czapskim:

- Joanna Pollakówna, *Czapski*, Wydawnictwo Krupski i S-ka 1993

- Zdzisław Peszkowski *Myśląc o Józefie Czapskim*, Wydawnictwo Soli Deo 1994

- Jan Zieliński, *Józef Czapski. Krótki przewodnik po długim życiu*, Warszawa 1997

- <https://jofefczapski.pl/o-obozie-w-starobielsku-wywiad-z-jozefem-czapskim-1943-r/>

- <https://jofefczapski.pl/jozef-czapski-ocalony-od-kuli-w-tyl-glowy/>

- <https://jofefczapski.pl/zafascynowana-sowietami-francja-czapski-i-jego-walka-o-prawde-katynska-we-francji/>

- Nagrania radiowe i podcasty:

<https://player.polskieradio.pl/kolejka>:

- Wypowiedź Józefa Czapskiego na temat jego książki pt. "Na nieludzkiej ziemi" (18 listopada 1984).
- "Na nieludzkiej ziemi", cz. 1/9. Czyta Adam Ferency
- "Na nieludzkiej ziemi", cz. 2/9. Czyta Adam Ferency
- "Na nieludzkiej ziemi", cz. 3/9. Czyta Adam Ferency
- - Od wczesnej młodości pisałem dzienniki, jeżeli to dziennikami nazwać można - fragm. "Wyrwanych stron", cz. 1. Czyta Mariusz Bonaszewski.
- Gustaw Herling-Grudziński: W naszej rozmowie odzywały się wspólne nuty rzadkiego wówczas spojrzenia na doświadczenia sowieckie. (RWE, 18.03.1985)
- Co widziałem w Starobielsku? Jaki był los uwięzionych tam polskich oficerów - wspomnienia Józefa Czapskiego, część 1. (RWE, listopad 1961)
- Pamiętam niektórych generałów, adwokatów, lekarzy, którzy nigdy nie wrócili z sowieckiej niewoli - wspomnienia Józefa Czapskiego z więzienia w Starobielsku - część 2. (RWE, listopad 1961)

<https://www.polskieradio.pl/149/2585/Artykul/760894,ambasador-kultury>

<https://www.polskieradio.pl/149>

<https://www.polskieradio.pl/149/2592/Artykul/760269,potrzeba-pisania-notowania-zycia>

<https://podcasty.polskieradio.pl/dwojka/audycje/wolne-slowo-wolna-europa,8125/odcinek/wojciech-karpinski-o-jozefie-czapskim-i-jego-dziele-na-nieludzkiej-ziemi-cd,e3e20df9-1a70-473c-84f8-fb45f5258d36>

<https://podcasty.polskieradio.pl/dwojka/audycje/wolne-slowo-wolna-europa,8125/odcinek/wojciech-karpinski-wokol-plastycznej-i-literackiej-jozefa-czapskiego,ddb66027-4c63-46ea-98cd-b5506cc0bac6>

<https://podcasty.polskieradio.pl/dwojka/audycje/wolne-slowo-wolna-europa,8125/odcinek/wojciech-karpinski-wokol-plastycznej-i-literackiej-jozefa-czapskiego-cd,0e389a1c-13d2-43a5-8ce2-20375d828c87>

<https://podcasty.polskieradio.pl/podcast/tajemnica-nieludzkiej-ziemi-zbrodnia-katynska,645/odcinek/odcinek-1-tajemnica-glejt-stalina,6d6971bd-d256-45a4-b642-4ad07fda41d1>

- Filmy dokumentalne:

Józef Czapski. Świadek historii, reż. Ewa Cendrowska

Józef Czapski – świadek wieku 1896-1993, reż. Andrzej Wolski

VIII. Organizacja Konkursu

1. Udział w Konkursie jest dobrowolny.
2. Etap szkolny pod nadzorem Współorganizatora przeprowadzają Szkoły we własnym zakresie, wyłaniając jeden trzyosobowy Zespół uczniów oraz wskazując jednego opiekuna Zespołu, który przyjedzie z uczniami na Finał Konkursu.
3. Finał Konkursu odbędzie się **23 kwietnia 2026 r. (czwartek)** w Zespole Szkół im. ks. prof. Józefa Tischnera w Starym Sączu **godz. 10.00**.
4. Opiekunem Zespołu powinien być nauczyciel historii, który wyraża jednocześnie zgodę na udział w Komisji Konkursowej.
5. Zgłoszenia Zespołów do Finału Konkursu należy dokonać pisemnie na karcie zgłoszeń (załącznik nr 1) osobiście, listownie lub mailowo na adres:

Biuro Poselskie Pośła na Sejm RP Barbary Bartuś

ul. Ks. B.Świeżykowskiego 3/3, 38-300 Gorlice

tel./fax 18 352 01 13; e-mail:Barbara.Bartus@sejm.pl

6. Organizator przesyła drogą mailową na wskazany adres potwierdzenie otrzymania zgłoszenia.
7. Finał Konkursu przygotowuje i przeprowadza Organizator w porozumieniu ze współorganizatorami.
8. Warunkiem udziału Zespołu w Finale Konkursu jest posiadanie przez opiekuna potwierdzenia otrzymania zgłoszenia od Organizatora z wymienionym imiennie składem Zespołu.
9. Każdy uczestnik przed wejściem na Konkurs powinien okazać dokument potwierdzający jego tożsamość.
10. Zadania Finału Konkursu będą miały formę pisemnego testu, zawierającego pytania zamknięte i otwarte przygotowane na podstawie literatury wymienionej w pkt VII.
11. Prace uczestników Konkursu będą kodowane.
12. Laureatami Konkursu będą wyłonione przez Komisję Konkursową zespoły, które uzyskają kolejno pięć najlepszych wyników punktowych będących sumą punktów uzyskanych przez poszczególnych uczniów – członków zespołów szkolnych.
13. W przypadku uzyskania przez zespoły jednakowej ilości punktów, Organizator zastrzega sobie możliwość wprowadzenia pytań ustnych, celem wyłonienia zwycięskiego zespołu.
14. Decyzja Komisji Konkursowej jest ostateczna.
15. Wyniki Konkursu zostaną ogłoszone bezpośrednio po zakończeniu prac Komisji Konkursowej i opublikowane na stronach internetowych Organizatora i Współorganizatorów.

IX. Postanowienia końcowe:

1. Uczestnicy Finału Konkursu oraz ich opiekunowie przyjeżdżają na koszt własny.
2. Każdy uczestnik Finału Konkursu otrzyma upominek.
3. Celem Finału Konkursu jest wyłonienie pięciu najlepszych zespołów szkolnych, które zostaną laureatami Konkursu.
4. Nagrodą dla zdobywców I - V miejsc jest wyjazd wraz z opiekunem na dwa dni do Warszawy (organizator pokrywa koszty przejazdu, zwiedzania i nocleg, pozostałe ew. koszty, w tym częściowego wyżywienia pokrywa uczestnik).
5. Uczestnicy Konkursu wyrażają zgodę na fotografowanie i filmowanie przebiegu Konkursu oraz na publikację wszelkich utrwalonych w ten sposób materiałów na zasadach ustalonych przez Organizatora i Współorganizatorów.
6. Wiążącej wykładni zapisów Regulaminu dokonuje Organizator.

7. Zgłoszenie się uczestnika do Konkursu jest jednoznaczne z przyjęciem warunków niniejszego Regulaminu.
8. Szczegółowe informacje dotyczące przebiegu konkursu będą dostępne na stronie: www.barbarabartus.pl

X. Ochrona danych osobowych

1. Administratorem danych osobowych uczestników Konkursu jest : Poseł na Sejm RP Barbara Bartuś, ul. Ks. B. Świeykowskiego 3/3, 38-300 Gorlice, tel. 18 352 01 13, e mail: Barbara.Bartus@sejm.pl;

Przetwarzanie danych odbywać się będzie zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) (Dz. Urz. L nr 119 z 4.05.2016, s. 1).

2. Dane osobowe uczestników będą przetwarzane w celu organizacji i przeprowadzenia Konkursu, a także w celach promocyjnych (załącznik nr 2 i załącznik nr 3).
3. Podanie danych osobowych ma charakter dobrowolny, ale jest niezbędne do udziału w Konkursie.
4. Uczestnik Konkursu i opiekun - nauczyciel zezwala na wykorzystanie ich imion i nazwisk w celu informowania (także w mediach) o wynikach Konkursu.
5. Organizator będzie zbierał następujące dane:
 - a) imię i nazwisko ucznia/uczestnika,
 - b) klasa,
 - c) nazwa szkoły/placówki, klasy
 - d) imię i nazwisko opiekuna Zespołu (nauczyciela)
 - e) adres korespondencyjny
 - f) adres e-mail
 - g) numer telefonu.
6. Uczestnikom Konkursu, którzy podają dane osobowe przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz z zastrzeżeniem przepisów prawa przysługuje prawo do sprostowania danych, usunięcia danych, ograniczenia przetwarzania danych, przenoszenia danych, wniesienia sprzeciwu, cofnięcia zgody w dowolnym momencie.
7. Uczestnikom Konkursu przysługuje prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

8. Organizator oświadcza, iż dane uczestników Konkursu nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą poddawane profilowaniu.
9. Dane uczestników Konkursu będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji działań w ramach Konkursu.
10. Organizator stosuje środki techniczne i organizacyjne mające na celu należyte, odpowiednie do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną zabezpieczenia powierzonych danych osobowych.

Organizator wdrożył odpowiednie środki, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku z uwzględnieniem stanu wiedzy technicznej, kosztu wdrożenia oraz charakteru, zakresu, celu i kontekstu przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze zagrożenia.

XI. Terminarz Konkursu

20 stycznia -
20 lutego 2026r.	przesłanie informacji o chęci zgłoszenia <u>Szkół</u> do udziału w Konkursie wraz z podaniem daty i godziny eliminacji szkolnych;
2 – 23 marca 2026 r.	eliminacje szkolne;
25 - 27 marca 2026 r.	zgłaszanie imiennych składów zespołów szkolnych wyłonionych w drodze eliminacji wewnętrznych z dołączonym protokołem z eliminacji szkolnych;
8 - 10 kwietnia 2026 r.	potwierdzenie przez Organizatora otrzymania zgłoszenia;
13 - 15 kwietnia 2026 r.	zgłaszanie przez Szkoły braku otrzymania potwierdzenia lub konieczności naniesienia korekt w danych ;
23 kwietnia 2026 r.	Finał Konkursu;
8 - 9 czerwca 2026 r.	wyjazd laureatów do Warszawy